

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 276.

TOLLHEGYEN.

— április 9.

(Az új minisztérium.) Az esküjét már letett új minisztérium, számottevő, a kabinet jellegét megadó tagjainak tekintélye, szelleme és természete szerint méltó neve az, hogy... nagy minisztérium. Hogy Bécsben és frakkban tették le az esküt, hogy a koalíciós kabinet feje nem koalíciós államférfi és mivel a bojkottált Fejérváry báró volt a kabinet bábája, ezért nevezhetjük az új kormányt *kedélyes minisztériumnak* is. *Átmeneti minisztériumnak* pedig azon okból nevezhetjük igazán, mert összes tagjai *átmentek* a kaudinumi jármon!

(Polónyi.) Örvendünk, hogy *Polónyi Gézát* nevezték ki igazságügy miniszterré. Reméljük, hogy a híres prókátor minisztersége nem fog akkora *espens notával* járni, mint a minőknek ügyvédkezése alatt szolgált a klienseinek!

(Mi ne legyen az új kormány?) Az új minisztérium 48-as is, 67-es is. Sebaj. Csak ne váljék belőle a *Tisza Kálmán 1875-ös minisztériuma*! Kár lenne, ha a tárcavállalással annyi kitűnő emberünket járatná le Bécs, amennyi ebben a kabinetben szerepel!

(A kimaradtak.) Kész a kormány... De hol van belőle *Széll Kálmán*? Meghagyták póttartalékosnak *Wekerle* elbukásának esetére. Hol van a „tettekkel tényező” *Bánffy báró*? Kár volt olyan korán nyílt leveleznie, mikor még a falevelek is késnek és semmi sem nyílik, csak rügyezik. Megfogadta *Bánffy báró*, hogy ezentul csak zártleveleket fog írni. *Kimaradt* a névsorból *Wlassics Gyula*. Pedig milyen pompás mintával szolgálhatott volna a frizurája arra nézve, hogy kell az ország kuszált ügyeit megfésülni. *Kimaradtak* mindahárman, mint káposzta torzsa a hóból, de még egyszer jönni fognak és akkor ismét boldog lesz a magyar!

Wekerle-kormány.

— április 9.

Alig térünk magunkhoz a rohamosan ismétlődő események hatásából. — Megvan a nagy minisztérium. *Wekerle* vel, *Kossuthal*, *Apponyival* és *Andrássyval*. A kormány felesküdt, a választásokat kiírták.

A politikai helyzetben beállott kedvező fordulatnak egyszerű hírére is szabadabban lélegzik fel a magyar em-

ber, akinek lelkét fojtogató lidérc módjára nyomta a legutóbbi választások óta lepergett tizenégy hónap nyomora és szenvedése, a törvénysértéseknek egész láncolata, amiket a törvényellenes Fejérváry-kormányzat követett el.

Mert bár az ezeresztendő alkotásmányához hiven ragaszkodó nemzet a felvett küzdelemben még tovább is törhetetlenül kitartott volna, a harccal egybekötött erő- és vagyonszerzés már eddigel is akkora, hogy a lejtőn való *szerencsés megállást* nemesak kívánatosnak, de szükségszerűnek is kell tartania minden igaz hazafinak, aki megfigyelte, látta azokat az iszonyatos károkat, amiket ez alatt a szerencsétlen 14 hónap alatt szenvedtünk.

Szerencsés megállásról beszélünk, aminthogy másról nem is beszélhetnénk, mivel más megállásról szó sem lehetne.

Hisz a nemzet legjobban felfogott érdekeinek szem előtt való tartása nélkül a vezérek alkudozásokba, tárgyalásokba semmi esetre sem bocsájtkozhattak volna s ha ezt megtették, úgy bizonyára olyan indító okok, olyan jelenségek játszottak közre, amelyek az országok sorsát intéző politikában gyakran fordulnak elő, de amelyeket bizonyos — a jó ügy érdekében való diszkréció leple takar el a nagy tömegek szeme előtt.

Más szóval fel kellett merülniök olyan körülményeknek, amelyek a vezéret arra birták, hogy velök éljenek s a megegyezést létrehozni iparkodjanak.

És pedig elveiknek feladása nélkül. Mert a megegyezés egyetlenegy elvet sem fog áldozatul követelni.

A katonai követelések kikapcsolásában csaka vak düh vagy az orvosolhatatlan butaság kereshet elvfeledést.

A katonai követelések nem szállanak sirba, nem lesznek ad acta téve, csupán a megvalósításuk órája lesz elhalasztva addigra, amikor majd egy nemzeti kormány a nemzetnek beléje helyezett bizalma súlyával fog fellépni az érvényesítők érdekében.

És az ilyen nemzeti kormány alakítása az első feltétele minden nemzeti sikernek.

A már hatalomra lépett átmeneti kormány után következő kabinet pedig nemzeti lesz, mert hisz a választó-jogról hozandó új törvény alapján alakítandó parlament többségéből fog származni, abból a többségből, amelyről

senki a nagy világon nem fogja azt mondhatni, hogy nem a nemzet igazi többségének képviselője, mert nem a legszélesebb alapokra fektetett népképviselőlet.

Már maga az a nem is leplezett körülmény, hogy az új kormány lesz a hivatása a választó-jog reformját keresztülvinni, már maga ez a körülmény is kötelezi a koalíciót arra, hogy egy elfogadható békébe belemenjen.

Mert az új választási törvénytől fog függni, hogy vajjon a jövő parlamentje magyar parlament lesz-e, avagy egy olyan társaság, aminőt a mindenre kész imparlamentáris kormány esetleg rendeleti uton toborzott volna össze — természetesen a wieni körök inyére, kedvére s amely társaság ezt a szegény nemzetet nagyobb szerencsétlenségbe sodorta volna, mint hajdan a tatárok és törökök minden erőszakoskodása.

De minden politikai okoskodásnál erősebb garanciánk nekünk az, hogy a megegyezést olyan férfiak fogják létrehozni, mint *Kossuth Ferenc*, gróf *Apponyi Albert*, gróf *Andrássy Gyula* és vezértársaik, akiknek fenkölt egyéniségében, izzó hazaszeretetében vakon bizhatik minden magyar ember, akiknek kezében igen jó helyen van Magyarország sorsa. Nagy és bizalomra érdemes kormány a *Wekerléé*.

Ha más biztosítékunk nem volna, mint az ő személyök, akkor is nyugodtak lehetnénk.

A közeli jövő fogja megmutatni, hogy ezek a vezérek nem paktáltak el semmit s a béke okainak okozatai nem egyszerű szerencsejátéknak, de bölcs előrelátásnak a rajongó hazaszeretetének eredményei.

Bizzunk a magyarok Istenében, aki rossz sorsunkban sem hagyott el soha s bizzunk a nemzet kormányra lépett vezéreiben, akiket Ő adott nekünk, hogy megváltsanak a nyomortól és a szenvedéstől.

politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 9.

Az események rohanvást követik egymást. A hivatalos lap mai száma már közli a régi kormány felmentését és az új kormány kinevezését. Azonkívül a királyi biztosok felmentését, egy csomó kitüntetést és végül

Megnyílt az úri divat különlegességi árubáz **A „Nyakkendő Király”-hoz**

DEBRECEN, a Főposta mellett.

KALAP GYÁRI RAKTÁR HAZAI GYÁRTMÁNYU FEHÉR NEMŰEK.

az országgyűlésnek május végére való egybehívását. Egy három oldalas lapban egész új korszakot alkotó közlések.

Bécsben ma a régi kormány tagjai elbucsztak a felségtől, az új kormány tagjai pedig kilenckor vonatra ültek s Budapestre utaztak. Itt rengeteg néptömeg nagy ovációval fogadta őket.

A függetlenségi pártkörben ma bizalmas értekezlet volt, még pedig az államtitkári állások dolgában. A függetlenségi párt ugyanis határozottan ragaszkodik ahhoz, hogy 67-es miniszterek mellett 48-as államtitkárok legyenek.

Mai politikai híreink a következők:

(A mai hivatalos lap.)

Ma délelőtt tizenegy órakor jelent meg a Budapesti Közlöny rendkívüli kiadása, egész tengernyi királyi kéziratot hozva. Az első báró Fejérváry Gézának szól és így hangzik:

Kedves báró Fejérváry! Kerelmének megfelelőleg önt magyar miniszterelnöki állásától felmentetem.

Ezen, a legnehezebb körülmények közt példátlan áldozatkészséggel viselt állásában a személyemhez való leghűbb ragaszkodástól, valamint a legtisztább hazafiságtól vezéreltetve, önfeláldozó buzgalommal kitűnő szolgálatokat teljesített. Kiváló érdemeit még emelte az önzetlen és sikeres tevékenysége, amelyet Magyarország eddigi válságos politikai helyzetéből a békés kibontakozás megvalósítása körül kifejtett.

Ezen, valamint előzőleg is évek hosszú során át, nevezetesen a honvédség nagymérvű fejlesztése által a trón és a haza körül szerzett nagy érdemeiért Önnek hálás köszönetet mondok és biztosítom különös kegyelmemről és őszinte vonzalmamról, amelylyel Önhöz, valamint eddig is, úgy ezentul is változatlanul hajlando maradok.

Kelt Bécsben, 1906. évi április hó 8-án.

Ferenc József s. k.

Ezt a kéziratot követik a volt minisztereket felmentő kéziratok. Közülök Vörös László és Kristóffy József az első osztályú vaskoronarendet kaptak, Toszt Gyula, Hegedűs Ferenc, Lányi Bertalan és Geguss Gusztáv valóságos belső titkos tanácsosok lettek, Kovacevich, Feilitsch és Pap „hű és buzgó

szolgálatának“ elismerése mellett távoznak. Ezeket a kéziratokat követi a Wekerle-kormány kinevezése. Az első így szól:

Kedves dr. Wekerle! Önt magyar miniszterelnökkommé ezennel kinevezem és a minisztérium megalakítása iránti javaslatait elvárom.

Kelt Bécsben, 1906. évi április hó 8-án.

Ferenc József s. k.

Báró Fejérváry Géza s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Ennél a kéziratnál nevezetes az a precedens nélküli való dolog, hogy a távozó és az új miniszterelők egyaránt ellenjegyezték. Az összminisztérium kinevezéséről ez a közös kézirat intézkedik:

Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére Személyem körüli magyar miniszteremmé gróf Zichy Aladárt, magyar belügyminiszteremmé gróf Andrássy Gyula belső titkos tanácsosomat, kereskedelemügyi magyar miniszteremmé Kossuth Ferencet, földmivélsügyi magyar miniszteremmé dr. Darányi Ignác belső titkos tanácsosomat, vallás- és közoktatásügyi magyar miniszteremmé gróf Apponyi Albert belső titkos tanácsosomat, magyar igazságügyi miniszteremmé pedig Polónyi Gézát nevezem ki és a magyar pénzügyminisztérium vezetésével, valamint a magyar honvédelmi miniszter és a horvát szlavon-dalmátországi tárcza nélküli miniszter teendőinek ideiglenes ellátásával előterjesztő miniszterelnökkömet bizom meg.

Az illetőkhöz intézett kéziratomat további intézkedés végett mellékelem.

Kelt Bécsben, 1906. évi április hó 8-án.

Ferenc József s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Ezt követik az egyes miniszterekhez intézett kéziratok. A legszenzációsabb bizonyára ez:

Kedves Kossuth! Magyar miniszterelnökköm előterjesztésére önt kereskedelemügyi magyar miniszteremmé ezennel kinevezem.

Kelt Bécsben, 1906. évi április hó 8-án.

Ferenc József s. k.

Wekerle Sándor s. k.

Az országgyűlés egybehívásáról ez a közlés szól:

Ő császári és apostoli királyi Felsége a minisztertanács előterjesztésére a törvényha-

tóságokhoz a következő kegyelmes királyi meghívó levelet méltóztatott kibocsátani:

Mi első Ferenc József Isten kegyelméből Ausztria császárja Csehország királya s. a t. és Magyarország apostoli királya.

Kedvelt Híveink!

Uralkodói kötelmeinkhez tartozván az ország törvényeinek hű és pontos végrehajtása fölött örködni.

Mint hogy az 1848. évi IV-ik t.-o. 1-ső § a az országgyűlést évenként Budapestre egybehívati rendeli és mint hogy számos függőben lévő kérdés mielőbbi megoldását a nemzet erkölcsi és anyagi érdekei sürgősen követelik:

ennélfogva elhatároztuk, hogy az ország főrendeit és képviselőit a folyó év május havának 19 ik napján megnyitandó országgyűlésre Budapest székesővárosunkba egybehívjuk.

Minekfolytán nektek ezennel komolyan meghagyjuk, hogy haladéktalanul megtegyétek mindazokat az intézkedéseket, melyek a törvény értelmében szükségesek arra hogy az 1874 évi XXXIII. és az 1899. évi XV. törvénycikkek által rendelt módon és a fennálló törvények által meghatározott számban megválasztandó képviselőitek ezen az országgyűlésen megjelenhessenek és a törvényhozás a mondott napon és helyen akadálytalanul megindulhasson.

Kikhez egyébiránt királyi kegyelmünkkel kegyesen hajlandók maradtunk.

Kelt Bécsben, 1906. ép április havának 8-ik napján.

Ferenc József s. k.

Wekerle Sándor s. k.

A régi kormány távozása alkalmával a következő kitüntetések hozta javaslatba:

Gróf Pejecsevich Tivadar horvát bán az elsőosztályú vaskoronarendet kapta,

Martffy Albin miniszterelnökségi államtitkárnak a II-od osztályú vaskoronarendet adományozta a király,

Kazár Adolf miniszterelnöki segédhivatali főigazgató a Ferenc József rend lovagkeresztjét kapta,

báró Gromom Dezső belső titkos tanácsos a fővárosi közmunkák tanácsának alelnöke lett.

A miniszteri tisztviselők közül Kiss Emse titkári osztálytanácsossá, dr. báró Skerlec Iván titkári osztálytanácsossá, tőtörérhei báró Nagy Árpád fogalmazót segédtitkárrá nevezték ki.

Szárnyaszegett dalok.

I.

Ők tavasz derűje él ott,
Hol a te arcod megjelen,
Ha közéjük lépsz, — a virágok
Mosolyognak rád szüntelen.
És bus panasza nyílik ajkuk,
Ha tőlök újra távozol.
Arcuk fakóra válik s mindnek
Elszáll ajkáról a mosoly.

Ha alkonyul s ha kél a reggel,
Azt nézik: nem vagy-e jelen?
Ha látnak jöni: az örömtől
Sirva fakadnak hirtelen;
Hu látja rózsák tűzkelyhéből
Könnyt — a hajnal harmatát,
S az ibolya is fölemeli
Fejét s epedve néz reád!

Beillenél egy rózsás kertbe!
Királynő lennél ott is ám!
Kebleden a legszebb virág is
Szépséged mellett oly silány.
S mégis epedve, vágyva fordul
Az egész rózsáskert feléd:
Hsz' jelenléted boldoggá teszi
A rózsák lelkét s reggelét!

II.

De boldogok lehetnek azok,
Kik hallják ajkaid szavát!
Dalos madár csicseregő hangja
Sem hatja úgy a szívet át.
De boldogok lehetnek azok,
Kik szoba állhatnak veled,
Kik benézhetnek szép szemedbe,
Magok előtt a mennyet látják,
A bájos, mosolygó kék eget.
De boldogok lehetnek azok,
Kik érzik szíved melegét!
Aki veled egy léget szívnak:
De boldogokká tehetéd!
Aki szép rózsák arcod látja,
És érzi kebled illatát:
Szívét derengő szép tavasznak
Ezer bű-bája hatja át!
Kik istennői bájad látják,
S akikre ajkad mosolyog:
Mily boldogok lehetnek azok!?
En Istenem! de boldogok...

S én — oly boldogtalan vagyok!

III.

Gondolom: hogy amilyen szép vagy,
Ép olyan kedves, jó s szelíd!

Hogy letöröld a szenvedőknek
Ezernyi fájó könnyeit!
Tudom: hogy szíved tiszta, szüzi,
Hogy lelked fényes, és szerény,
S midőn a legszebb álmat fűzi
Sines benne más, csak fény s erény!
Tudom: ábrándozgatsz is néha,
S a vágy elfogja lelkedet!
Tudom: mint minden ifju szíved,
Ámor veled is ineseleg!
Szövegezz te is rózsák álmat
Ha rád borul az alkonyat!
S kis könyveidet félre téve
Elszállsz a lelkeddel, s ábránd képed
Mosolygó arccal úgy fogad...
Tudom: boldog lesz az a férfi,
Akié egykor te leszel!
S összecsókdossa bársony arcod
Ha néha-néha könnyezel!
Szentkép vagy te! Szép, fényes oltár!
Mit megtapodni nem lehet!
S csak imádkozni járhatnak majd
Lábaidhoz az emberek!
Menyországot ölel kebledre,
Az, akit karod átölel!
Az, ki szíved, szerelmed bírja,
Az istenekhez lesz közel!
Tudom: hogy száz, meg száz virág nő
A földből, mely majd befogad,
S szívedből, mint lábod nyomán most
Ezer nyíló virág fakad!

A mai hivatalos lap eresztí a szélnek a királyi biztosokat is: Rudnay Béla, Naszády Iván, Vozáry János, Sulyovszky Dezső, Nagy László, „hü és buzgó szolgálataik teljes elismerése” mellett, üres kézzel távoznak. A hivatalos lap hirt ad gróf Haller háromszék-megyei és gróf Pongrácz Ferenc abauji főispán fölmentéséről is.

Az utolsó közlemény gróf Andrassy Gyula belügyminiszternek a központi választmányokhoz intézett alábbi körrendelete: 39200—1906.

Körrendelet

valamennyi központi választmányának.

Ő császári és apostoli királyi Felsége a jövő 1906—1911 iki országgyűlést az 1906. évi május hó 19 ik napjára legkegyelmesebben egybehívni méltóztatván: egyidejűleg intézkedtem, hogy a kegyelmes királyi meghívólevelek a törvényhatóságoknak és az önálló képviselőküldési joggal felruházott városoknak, illetve községeknek a mai napon megküldessenek.

Tekintettel ezen legfelsőbb elhatározásra, az 1874. évi XXXIII. t. cikk 56. §-ának rendelkezéséhez képest az általános képviselő választások megtartására a folyó évi április hó 28 ik napjától bezárólag május 8 ik napjáig terjedő tíz napi határidőt tűzöm ki.

Miőn erről a (címet) értesítem, egyúttal felhívom, hogy az idézett törvényeikk 57. és 58. §-aiban foglalt rendelkezésekhez képest a kegyelmes királyi meghívólevelnek a közgyűlésben (képviselőtestületben) történt kihirdetése után következő napon okvetlen összeülvén, az általános választások napját a fentebb meghatározott 10 napi határidőn belül tűzze ki s az 1874. XXXIII. törvényeikk 59. 60., 61. §§-ok szem előtt tartása mellett tegye meg mind azokat az intézkedéseket, melyek a cím feladatát képezik, egyidejűleg az idézett törvényeikk 62. §-a értelmében, ugy ezen törvényeikk 68. és 75. §§-ai valamint az 1899. évi XV. törvényeikk 153., 155. és 156. §§-aira való figyelemmel, az előirt tartalmu hirdetmény kibocsátásáról gondoskodják s annak szövegét a vonatkozó ülési jegyzőkönyvbe szószertint vegye fel.

Minthogy a most megartandó általános képviselőválasztások alkalmával ugyanazok az irányadók, amelyek a két legutóbbi általános képviselőválasztás alkalmával már érvényben voltak, ezuttal a részletekre kiterjedő utasítás mellőzésével a címet hivatali elődeimnek az 1901. évi szeptember hó 10-én 98.976. és az 1905.

évi január 4 éa 292. szám alatt kibocsátott körrendeleteiben foglaltak szigorú betartására hívom fel.

Az országgyűlési képviselőválasztások megtartására vonatkozó összes intézkedéseit pontosan ülési jegyzőkönyvek másodpéldányát esetről esetre, legkésőbb azonban az ülést követő napon, — mulhatlanul terjessze fel.

Budapesten, 1906. évi április hó 8.

Andrassy Gyula s. k.

(Wekerle az alkotmánypártban.)

A tegnapi események közül, az eskütételről eltekintve, a legfontosabb tény, hogy dr. Wekerle Sándor miniszterelnök belépett az alkotmánypártba. A tényt a reggeli lapok is jelentik, de nem közlik ennek a belépésnek a valódi okát. A belépés a király egyenes kívánságára történt.

Hajdúvármegye Kristóffy ellen. A közigazgatási bizottság ülése. Felirat Andrassyhoz.

(Saját tudósítónktól.)

— április 9.

A vármegyei közigazgatási bizottság intézi el hónaponként tartott ülésein a megye legfontosabb ügyeit. A megye szakreferensei számolnak be minden hónapban e bizottságnak a megyében törtétekről, e bizottság teszi meg a legfontosabb közigazgatási intézkedéseket és ennek ülésein személyi dolgokban is sok fontos határozatot hoznak. E bizottság hatásköre teljesen közigazgatási és távol áll a politikai események hullámaintól.

A közigazgatási bizottság tegnap mégis politikával foglalkozott. Foglalkozott pedig azért, mert az örvendetes politikai eseményeken átsiklani nem tudtak. A bizottság tegnapi ülése fellelegzés volt; a hosszantartó elnyomtatás, a rengeteg törvényszegés és alkotmánytörés után fellelegzett a bizottság, mint mikor az ember fellelegzik, ha a középkori, dohos börtönszobából kilépne

Isten szabad levegőjét élvezni. Ennek adott valóban dicsérendő módon egyhangu kifejezést tegnapi ülésen a közigazgatási bizottság, mikor nem vevén tudomásul Kristóffy intézkedését gróf Andrassy Gyula belügyminiszterhez feliratot intézett

Az ülésről tudósítónk a következőket jelenti:

Hajdúmegye közigazgatási bizottsága Domahidy Elemér főispán lemondása óta, nem tartott ülést. Ugyanis e bizottság ülésén csakis a főispán elnökölhet s ha főispán nincs, ugy a belügyminiszter nevez ki elnököt. Domahidy lemondása óta bizottság nem tarthatta meg ülését, mert a belügynök nem adott senkinek megbízatást a bizottság ülésén való elnöklésre.

A királyi biztos kinevezésével a közigazgatási bizottságnak elnöke lett, mivel Naszádyt teljes hatalommal, tehát főispáni jogokkal is felruházta a király.

Naszády azonban vasárnap kérte Kristóffy, hogy a közigazgatási bizottság ülésén helyette Weszprémy Zoltán alispánhelyettes főjegyző elnököljön. A belügyminiszter erre az alábbi táviratot küldte a megyébe:

Hajdúvármegye közönségének

Debrecen.

A vármegye főjegyzőjét felhatalmazom, hogy a folyó hó 9-én tartandó közigazgatási bizottság ülésén elnököljön.
Belügyminiszter.

A bizottság ma délelőtt össze is ült és Weszprémy megnyitójában kifejtette, hogy e bizottság nem szokott ugyan politizálni, de e percben mégis örömeinek ad kifejezést, hogy az ország megszabadult a törvénytelen kormánytól s mert a nemzet bizalmának letéteményesei veszik át a kormányzást.

Az elnöki megnyitó után Kovács Gyula volt képviselő szólalt fel. Beszédében rámutat arra, hogy az a távirati megbízatás Kristóffy belügynökkől ered. Mivel pedig a vármegye az alkotmányellenes kormány intézkedéseit törvényteleneknek tartja, ezt a távirati megbízatást sem veheti tudomásul. Épen azért indítványozza, hogy a közigazgatási bizottság feliratot intézzen az új belügyminiszterhez új elnöki megbízatás iránt.

Több bizottsági tag szólalt fel azután, majd a bizottság egyhangulag kimondotta, hogy a Kristóffytól eredő távirati megbízatást nem veszi tudomásul s az ülést nem is tartja meg, hanem felir gróf Andrassy Gyula belügyminiszterhez, hogy Weszprémy alispánhelyettes ő bizza meg a közigazgatási bizottságba való elnökléssel.

Ezt a feliratot ma felterjesztettek a belügyminiszterhez s kérik, hogy azt sürgősen intézze el s elintézésig ülést nem tartanak.

Az ülésen más határozatot nem hoztak.

A miniszterek diadalutja. Darabantok a királynál. Wekerléék nyilatkozatai.

(Saját tudósítónktól.)

— április 9.

A nemzet ezer éves alkotmányát lábbal tipró, minden hóhér munkára kész darabtkormány tegnap délben szerepelt utoljára. Az ősz király, kit fekete lelkű darabantjai, gonosz tanács-

IV.

Én meghalok majd te utánad:
Előbb csak lelkileg, csupán!
Ha nem is visznek ki a sirba
Egy ködös, borongós délután...
De meghalok!... A sziv epedve,
A lélek vágyva hervad el...
Utánok majd a gyöngye test is
Elvágjuk... vágyik... sirba, el!

S ha meghalok majd te utánad,
Azt mondják rám az emberek:
„Reménytelen szerelme tette!
Bóhó! szerelmes, bús gyerek!”
De te, ha megtudod halálom,
S ez elbusítja lelkedet:
Mondjad magadban, titkon, némán:
„Forrón... igazán szeretett!”

V.

Te nem tudod: ki az, ki úgy imád!
Ki úgy szeret, hogy meghal érted!
Ne is kutasd!... Egy bus diák!
Igénytelen! szegény poéta!...
Hiába... te azt úgy sem érted.

Egy árva, sokat csalódott lélek,
Akit nem szeret senki se!
Egy sziv, amely csak akkor éléd,
Ha szeret... s hervad lassan, busan
Ha nincsen kit szeretnie!

Nem ismeresz engem. Nem is fogunk
Mi találkozni... nem! soha!
Megvetnél tán! vagy kinevetnél!...
Hogy is merlek én — téged szeretni?...
De a sziv olyan — ostoba!

Ábrándozni nékem — te rólad
Még álmaimban sem lehet!
S mégis imádlak mondhatatlan...
De titok lesz örökre, végkép!
Ki az, ki téged úgy szeret?!

VI.

Van nekem is egy édes gyönyörűségem,
Szegény, kigunyolt bus diáknak!
Eljáróatok egymagamban
A sétatérre... s ha ott meglátlak
Kis könyveiddel haza sietve,
Ahogy elfutsz mellettem észrevétlen:
Elég nekem egy napra boldogságnak!

Én mosolygok, mikor meglátlak,
Pedig a szivem fáj nagyon!
A lelkem úgy zekog utánad...
Aztán ragad... tovább, vakon!
S hogy haza érek, leborulok,
Zokogva hosszan, csöndesen!
Utánad sirok... s boldogságnak
Egy napra elég ez nekem!

Szabó István.

adói félre vezettek, kit esküszegésbe akartak vinni, ma utoljára fogadta őket, hogy tudassa velük, miszerint már teljesen tisztában van hamis politikákkal, hogy nincs szüksége gonosz munkájukra, hogy már elmehetnek, mert helyükre nemesen gondolkodó, becsületes embereket nevezett ki, akik nem akarták soha félrevezetni a királyt, nem akarták soha leigázní ezt a nemzetet, hanem az ezer éves alkotmány tisztaságáért, a nemzet ideáljaiért, az ország jólétéért küzdöttek és küzdenek.

A bucsukihallgatás megtörtént és a gyászmagyarok, hazánk egy esztendő, gyászos korszakának bűnös szereplői, az alkotmány sirásói belevesznek ismét abba a szürkéségbe, melyből az abszolutizmus szennyos hullámai sodorták őket eme — hála Istennek már elmúlt — bűnös korszak előterébe.

A nemzeti kabinet tagjai ma délben érkeztek vissza a fővárosba. Utjuk valóságos diadalut volt. Az utbaeső állomásokon embertömegek fogadták az új kabinet tagjait, kiket mindenütt lelkes ovációkban részesítettek. A fővárosban tizezrekre menő tömeg várta a nemzet minisztereit, kiket ez a fogadtatás is biztosíthatott arról, hogy a nemzet bizalmát bírják, hogy ez az ország tőlük várja nemes eszméinek, lelkes vágyainak, magasztos törekvéseinek beteljesítését.

Fővárosi tudósítónk Fejérváryék elbocsátásáról és az új kabinet diadalutjáról az alábbiakat jelenti:

A bucsukihallgatás.

Báró Fejérváry Gézárt és kabinetjének tagjait ma délben fogadta bucsukihallgatáson a király. Az exminiszterek diszmagyarban mentek a király elé, ki félórát tartó kihallgatáson fogadta őket — A kihallgatás hideg, szertartásszerű volt.

A közös bucsukihallgatás után a király magánkihallgatáson egyenként fogadta a távozó kormány tagjait. A külön kihallgatás rövid ideig tartott.

Az új kabinet utazása.

Az új kabinet tagjai ma délben ültek vonatra Bécsben, hogy mint ennek az országnak felelős miniszterei a kormányzást megkezdjék. Wekerle valamennyi miniszter társával együtt utazott s az uton is tanácskozni akartak, de ebben megátolta őket a minden állomáson eszközölt lelkes, zajos tüntetés.

A nemzet minisztereinek fogadtatása az egész vonalon, minden állomáson impozáns, lélekemelő volt.

Különösen Pozsonyban és Esztergomban tüntettek a miniszterek mellett, kik röviden válaszoltak az ovációkra.

A fővárosban.

Délután fél két óra volt, mikor a miniszterek vonata a nyugati pályaudvarra berobogott. A pályaudvart és az állomás környékét

nagy néptömeg lepte el. — A pályaudvaron talpalatnyi hely nem maradt üresen a kíváncsiaktól.

A minisztereket a vonat berobogásakor hatalmas éljenzés fogadta, majd a kivonult cigányzenekar zendített rá hazafias nótákra, melyeket a megjelentek ezrei énekeltek.

Amint a miniszterek a Perronra léptek egész sereg volt képviselő, élén Szederkényi Nándor, üdvözölte a képviselők nevében a nemzeti kabinetet. Utánna a fővárosi polgárság nevében Hahóthy Sándor, az egyetemi ifjúság nevében pedig Hoffmann Ottó egyetemi polgár üdvözölték rendkívül meleg, lelkes lángoló szavakkal a kormány tagjait.

Miniszterek nyilatkozatai.

Az üdvözlésekre Wekerle, Kossuth és Apponyi válaszoltak.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök meghatva köszönte meg a meleg fogadtatást, majd kijelentette a többi között, hogy a mostani minisztérium a király és a nemzet közötti békés egyetértést jelképezi.

Utána Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszter beszélt, kijelentvén, hogy a kormány erős elhatározása megvalósítani az általános választói jogot, azokkal az elemekkel, melyek a nemzeti államot biztosítják.

— A mi kormányunk működése — folytatta Kossuth — mindenestre egyöntetű lesz, de mindegyikünk tovább küzd azokért az elvekért, melyeket zászlójára irt s melyekért eddig is küzdött.

Apponyi Albert gróf beszélt azután. Beszédében rámutatott arra, hogy az új kormány kinevezése a demokrácia győzelmét jelenti.

A miniszterek kijelentéseit óriási éljenzés követte.

A miniszterek diadalutja.

A hatalmas, megszámlálhatlan tömeg lelkesedésének főnséges megnyilatkozása közepette indultak ki a pályaudvarról a miniszterek. Az állomás előtt még lelkesebb, hatalmasabb éljenzés fogadta a kabinet tagjait, kik kocsikba szállva indultak el az állomástól. Azonban alig tettek néhány lépést, kocsijaikból a lelkes tömeg kitogta a lovakat és maga húzta be a városba.

A kocsik az emberek tizezei között haladtak el. Mindenütt örömtől kipirult arc, léptennyomon felugrott az éljen és felzendült a Kossuth nóta. Az emeleti ablakokból virágokat szórtak és zsebkendőket lobogtattak a miniszterek felé.

Az egész főváros örömmámorban uszott.

Kossuth elájult.

A pályaudvaron oly óriási tolongás és oly rettenetes hőség volt, hogy Kossuth rosszul lett. Beszéde után megszárdult és elájult. Bevitték a váróterembe, felocsolták s hamarosan jobban lett úgy, hogy miniszter társával együtt vonulhatott be a fővárosba.

Miniszterek a pártkörben.

A függetlenségi pártkörben ma este igen sokan jelentek meg. Ott voltak Wekerle, Kossuth és Apponyi miniszterek, kiket nagy éljenzéssel fogadtak.

Wekerle beszédet intézett a párttagokhoz és kifejtette, hogy ez a kormány csak ideiglenes jellegű, de nagy cél megvalósítására, az alkotmány visszaállítására vállalkozott.

Kossuth Ferenc beszélt azután. Kijelenti, hogy a függetlenségi párt továbbra is megmarad, ami volt. Nem szívesen vállalkozott a miniszterségre, de a válság megoldása így kívánta. Végül kijelenti, hogy párttagok bizalmával továbbra is pártvezér marad.

Apponyi Albert beszélt még, majd az alkotmánypártba vonultak, hol Nagy Ferenc üdvözölte a minisztereket.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— április 9.

Apponyi, Andrássy, Kossuth . . .

Ezt leírni is remek!

Nincsenek Európaszerte

Ily dicső miniszterek!

Fehérváry és Kristóffy,

Lányi . . . csuf egy társaság!

Még dicsőbb, hogy elvesztettük

Ezt a csuf kompiániát!

Osztrák áruk álarcbán.

— április 9.

Most, amidőn a nemzeti ellenállás kiterjed a legesekélyebb dolgokra is, a midőn külföldi áruk mellőzésével a magyar ipar termékeinek akarunk országszerte előnyt nyújtani s felkarolásával lendületet adni neki, egy haszontalan gyufás skatula azt a meggyőződést kelti bennem, hogy a „Magyar gyártmány“ leple alatt sok visszaélés történik s mikor mi azt hangsúlyozzuk, hogy „pártoljuk a hazai ipart!“ a hazai gyártmányunk hitt cikkek helyett bizony osztrák portékákat kapunk, veszünk, amelyekben ott van pedig a jelszó: „magyar gyártmány“ — „pártoljuk a hazai ipart!“ stb.

Hogy milyen visszaélést követnek el a gyárosok e jelszóval, e nemes, hazafias törekvéssel és a közönséggel, példa rá egy gyufás skatulya, melyen ott volt a zöld, fehér papir takarón a fentebb hangoztatott mondat, s véletlenül, szórakozottságból leszálltam e borítékot, még egy másikat is találtam ott: egy sárga, fekete betűs, fekete keretű papir takarót, melynek egyik oldalán egy sárga-fekete kosztyűs bohóc áll égő fáklyával a kezében, másik oldalán pedig e felírat olvasható sárga mezőben fekete betűkkel: „Austro-Hungarian“ — „Made in Austria.“ És — ez a gyufa mégis — magyar gyártmány!

Hiszen így, ilyen gyanánt árulják azt a közönségnek jó hizemű, mit sem sejtő magyar kereskedők, akik ép úgy küzdenek a

Sirolin

Emeli az örvényt és a toledétyt, megszünteti a köhögést, váládékat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Miképpen értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára tívegenként 4.— korona

magyar ipar mellett, mint mi, s akik ezeket a portékákat, ki tudja, hogy honnan és milyen uton, mint magyar gyufát kapják, amelylyel a gyárosok csalják meg a magyar ipart és a magyar közönséget, megszábadulni akarván — és pedig ilyen módon — nyakukon maradt osztrák gyártmányaiktól!

E visszaélés számai, mint a csekélység világosan elárulja — igen messze és mélyen ágaznak el, s a család a magyar ipar álarcát ki tudja, miben gyökerezik?

És ez bizonyára így van más vásárcikkkel is, amelyeket a közönség, mint magyar iparterméket vesz meg, a kereskedő pedig talán régebben származott osztrák eredetű portékáját adja el ezen a címen!

Jó volna a közönségnek magának megakadályozni az e fajta visszaélést a szemébe vágni a kereskedőnek gonosz portékáját! Ha vette — egye meg, viselje el maga, de ne csaljon meg vele más embert, aki filléréivel is magyar iparterméken akar lendíteni... Ime! Austriát és az osztrák gyártmányt csak nem tudjuk lerázni magunkról!

A nemzeti szín alatt ott leselkedik a fekete-sárga, s a magyar ipar álarcát alatt mégis csak az osztrákot boldogítjuk!

— **A nyugdíjellenőrző bizottság ülése.** A nyugdíjellenőrző bizottság holnap délután ülést tart, melyen folyó ügyek kerülnek tárgyalás alá.

— **Jog és pénzügyi bizottság ülése.** A jog és pénzügyi bizottság Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tart. Az ülés tárgya: a vízvezeték és villamos ügy képezi.

— **Hitelesítő közgyűlés.** A város-házán ma volt a hitelesítő közgyűlés, melyen a pénzügyi közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

— **Választmányi ülés.** A „Csokonai-kör” választmányának 1906 évi április hó 12. napján csütörtökön d. u. 4 órakor a Csokonai-házban ülést tart. Tárgyak: 1. Indítvány a Diószegi és Fazekas emléke tárgyában. 2. Jelentés a Jókai emléké tárgyában. 3. Az emlékkertek rendezése. 4. Folyó ügyek.

— **A négy évszaktól ma délután fél 4 órakor lesz a zenés főpróba az új színházi zenekarral.** Közönség ezuttal a nézőtérre nem mehet a rendőrség tilalma folytán, csak a szereplők kísérői részére lesz hely. Színházi jegyeket melyeket a szerdai műkedvelői előadásra előjegyeztek csak ma délelőtt 10 óráig tart fenn Letzter József műteremnek irodája. Azon túl a jelentkezőknek fog ugyanott eladatni. A műteremben állóhely és karzatjegyek is válthatók.

— **Wittchen doktort hazaszállították.** A váratlanul elhunyt fiatal kórházi orvos, dr. Wittchen Ernő holttestét ma délután szállították haza szülei. Wittchen Ernő szepesszombati lutheranus esperes, az elhunyt orvos édes atyja reggel érkezett meg feleségével. — Egyenesen a kórházba hajtaik, a hol akkor már díszes ravatalon feküdt ifjan elhunyt fiuk. Szívét lépő, megrázó jelenet volt, amikor a szülők megátták gyermekük holttestét. A déli órákban érkezett Debrecenbe, Kolozsvárról az elhunyt fiatal, kiváló orvos szép menyasszonya, Wittke Anna kolozsvári urileány, ki már hét éve jegyben járt Wittchennek. A bájos leány arcán kimondhatatlan bánat ült, sugar alakja megtört a súlyos csapás alatt; a fiatal, rendkívül művelt, szép leányt betegség tette völgyének váratlan halála. Wittchen Ernő ravatalára koszorút igen sokan küldtek, nyilvánítván azt az igaz részvételt melyet az ifjú orvos halála keltett. Koszorút küldtek a ravatalra igen sokan, közülük felemlítjük ezeket: Viszontlátásra Isten veled — Mélyen gyászoló Nusid, e felírás az elhunyt menyasszonyának koszorúján volt; nagybátyja, dr. Hőnc Kálmán egyetemi tanár koszorúján ez állott: Isten veled — Kálmán bácsi, Berta néni; Barátok — Igaz

szeretettel; Visky, dr. Hutiray, dr. Báthory, Sinay, Gajda és még igen sokan Wittchen Ernő jó barátai, tisztelői és ismerősei közül Délután két óra körül a holttestet éreke-porsóba zárták és a gyászolók szakaitól kísérvé kivitték a vasúti állomáshoz, honnan Szepesszombatra szállították. Az elhunytat, kiből a debreceni köz-kórház egyik legkiválóbb emberét veszítette el, holnap helyzik örök nyugalomra. — A kórház a következő gyászjelentést adta ki: „Debrecen sz. kir. város köz-kórházának orvosi és tisztviselő kara a legmélyebb fájdalommal tudatja néhai Dr. Wittchen Ernő kórházi alorvosnak rövid, de súlyos szenvedés után folyó évi április hó 8-án, d. u. 11 órakor történt elhunytát. Hült tetemei április hó 9-én esteli 7 órakor fog a köz-kórház halottas házából Szepesszombatra elszállítani. Emléke közöttünk élni fog. Legjobb barátunkat siratjuk benne!”

— **Elűzte a családját.** Szomorú, lezongyolódott embert talált az éjjeli rendőrjárat a Hunyadi utcán. A szerencsétlenül alig volt ruha. Már két nap óta alig evelt. A központon elmondta, hogy Szilágyi András a neve, 62 éves és csizmadia volt Mátészalkán, de a családja, a felesége és felnőtt gyermekei, mert munkaképtelen lett, kegyetlenül elkergették. A boldogtalant a rendőri börtönben helyezték el.

— **Egri diákok Debrecenben.** A tegnapi esteli vonattal az egri áll. főreális kolának 26 növendéke érkezett városunk és a Hortobágy megtekintése végett Lányi és Cunya tanárok vezetése mellett Debrecenbe. Az állomásnál a debr. főreálisokia növendékei fogadták kollegáikat, Lackó tanár vezetésével. Az egri diákok a Bika szállodában fogadtak maguknak lakást, ahol este társasvácsoránál több felkészült és üdvözlőt hangzott el, melyet a két intézet tanárai tartottak, a debreceni főreális isk. ifjúsága nevében pedig Frank Ernő, az önk. kör elnöke intézte üdvözlő beszédét az egri kollegákhoz. Ma társas kirándulást tettek a Pallagon, estére pedig a színházi előadást nézik végig, melyre Zilahy Gyula igazgatótól kedvezményes jegyeket kaptak. Holnap a Hortobágyra randulnak ki, az egri honfiak s aztán meglepetésvárosunk nevezetességeit, pár nap múlva hazautaznak tapasztalattal, debreceni porral és forró levegővel elteltén görbe hazájukba, Egerbe.

— **Árverés a vasuton.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök láskák, kalapok, esernyők, botok, ruha és fehérneműek stb. Debrecen podgyász felvételi helyiségében holnap 1906 évi április hó 18-án d. e. 9 ó. kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni.

— **Emelkedik a kivándorlás.** Hétről hétre kell konstatálnunk azt a szomorú tényét hogy egyre nagyobb lesz a magyarok kivándorlása az újvilágba. A múlt héten, — mint egy newyorki jelentés mondja — 4512-en érkeztek az óceánra Magyarországból. Ezek közül 840 volt magyar anyanyelvű honfitársunk.

— **Az asszony miatt.** Mindössze néhány hónapja, hogy a boldog házasság révén bevezett Pécsi Bertalan Eötvös utca 62. szám alatti lakos és máris hűtlenségen kapta a feleségét. A szemrevaló menyecske beleszeretett a velük egy udvarban lakó Beregszászi Károly hentes segédbe, akivel szerelmi viszonyt kezdett. A férj hogy hogyan megsejtette a dolgot és szemrehányásokat tett az asszonynak, aki erre tegnap este egyszerűen a faképnél hagyta. — Pécsi Bertalan nagyon szereti csalja feleségét és inkább megboosított volna neki csak térjen vissza hozzá. El is indult, hogy felkeresse és rábírija erre, de bár ne tette volna. A sógoránál talált rá a menyecskére, amint együtt turbékolta a szeretőjével. A szegény felszarvazott emberből ennek látára kitért a koserőség és dühöngeni kezdett. Magából

kikelve nekiment a hentessegédnek és bosszútól libegve rávetette magát. Am az erősebb volt nálánál, visszafogta és kegyetlenül helybenhagyta. Megcsufolva véresen támolygott ki az udvarra. A hűtlen feleség utána se nézett, a szoba sarkába húzódva szótlanul szemlélte a jelenetet. Múltat az eset, mely miatta történt, de a melynek végül is a rendőrségnél lett folytatása, mert a megvert a férj súlyos testi-sértésért feljelentette a vitéz hentes legényt.

— **A szabad szerelem hív.** A rendőrség az éjjel a Kar-utca 25. sz. a titkos kéjbarlangot fedezte fel, ahol a Gárdos Mariska szociálista agitátorok egyik buzgó tanítványa, Moldován Róza áldozott a szabad szerelem eszméjének. Ugy látszik azonban, hogy a hölgyecske a militarizmus ellen nem vette fel a harcot, mint a szociálisták programja követeli, mert a bakákat és huszárokat sem vetette meg és a Kar-utca 25. sz. ház előtt nem állította fel a vámsorompókat, hanem közös vánterületre lépett a császári hadfiakkal. A rendőrség azonban ridegen a kihágási törvényre hivatkozott és befogta a Gárdos Mariska hivat, sőt megindította a kihágási eljárást a szállásadónak ellen is, aki a szabad szerelem eszméjének kamataiból pénzelt is.

— **Felakasztotta magát.** A halál önkénteseinek csapatába ma egy 60 éves öreg ember sorakozott. Hajduböszörményben a hajnali órákban felakasztva, holtan találták Bagoi Imrét, a városi szegényház egyik lakóját. Az öregember valamikor jobb napokat élt, de évek előtt nyomorúságba jutott és azóta a város kenyerén tengődik. Az utóbbi napokban buskomor lett és sűrűn emlegette, hogy megválk az életétől, amely már csak teher neki. Ma aztán végzett is magával.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjfalussy ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál levő ki-rakatban.

x **Végeladás! Metze Henrik** ujdonságok áruháza Piac és Szent Anna utca sarkán teljesen feloszlik, az összes raktáron levő árukat beszerzési áron alul árúsítja el. 139 x—30.

x **Orvosi tekintélyek** előszeretettel rendelik csusz és közvényes beteg részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvú” gyógyszerár. 107—x 32.

x **Kitűnő szabású színes és fehér férfi-ingek 1 frt 75-től feljebb Feketénél.**

x **A párisi tuberculose elleni kongresszus** új reményt adott a világnak. A tuberculose elleni szer, úgy látszott, megvan. De már néhány napra be kellett látni, hogy a remény hű és tarthatatlan, mert ezen iszonyu betegség ellen nem sikerült még egy specifikumot feltalálni. A tuberculose elleni szerek között a leghatósabbak egyike a „Sirolin-Roche”, egy creosolpreparatum, mely azonban a többi ilyenféle szerek kellemetlenségeit nem tartalmazza, mert nem mérgező; kellemes ízű és nagyobb részben táptalaj a testbe felvétetik. „Sirolin-Roche” gyorsan hat a köhögés ellen, előmozdítja az étvágyat, megszünteti az éjjeli izzadást és hat a láz ellen, úgy hogy tüdőbaj- és sorvadásban szenvedőknek annak használata feltétlenül ajánlatos. „Sirolin-Roche” minden gyógyszerárban kapható.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Izzó hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megáll. — Olcsósága miatt mindenki használatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárban, Piac-utcán.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Kedd, április hó 10-én: „Baccarat“ dráma. Markovits Margit bucsu felléptével. (A)
Szerda, április hó 11-én: „A debreceni jótékony nőegylet estélye“. (Bérletszünet.)
Csütörtök, április hó 12-én: „Leányka“ daljáték. (B)
Péntek, április hó 13-án: „Nincs előadás“.
Szombat, április 14-én: „Iskarióth“ dráma. (C)
Vasárnap d. u., április hó 15-én: „Gülbaba“ operette (Bérletszünet)
Este: „Sport lovagok“ énekes bohózat. Ujdonság. (Bérletszünet.)

* **Veér Judit rózsája.** Az idei szezon egyik legjobb darabjában bucsuzott el ma este Jaszenszky Csáder Irén, a debreceni közönségnek évek óta kedvenc művésznője. A bucsuzást érdekessé tette az is, hogy új szerepben láttuk Jaszenszkyt. Előadása, játéka ebben is igazi, tökéletes volt. A közönség megjelenésekor zajos ovációban részesítette. Két gyönyörű virágállvánnyal s hatalmas babékoszorúval lepté meg. A koszu széles sejem szallagján ez a felírás volt: „a viszontlátásra“. Az előadás jó volt, s a hazafias, hangulatos részek ma is megtették a hatást, lelkes tapsot csalva ki.

A szereplők közül Szakács, Krasznay, Ternyei, Szabó Irma, Arday Ida alkották meg a tökéletes ensemblét. — Jaszenszkyt még az utolsó felvonásban is melegen tapsolták, a mely látható jele volt az iránta tanúsított szeretetnek.

* **A színház új tagjai.** Virágvasárnap elmúltával a debreceni színház tagjai közül többen elutaztak. Helyettük Zilahy igazgató a vidéki színészek legjavát szerződtette. Az új színészek, a kikkel a társulat bővült a következők: P. Lukács Juliska fősnő, Bay László bariton, Fekete Oszkár karmester, Bércy Ernő lyray szerelmes és bonvivant, Uray Mici szende, Karacs Imre tenor. Ezenkívül az új civil zenekar is megérkezett. A társulat új tagjai a jövőhéten mutatkoznak be a közönségnek.

* **Műsorváltozás.** A csütörtökre kitűzött „Götterhalte“ elmarad s helyette Verő György nagyszerű daljátéka a „Leányka“ kerül színre. A csütörtöki előadásnak, különös érdekessége, hogy Zilahyné asszony Deési Alfréd és Sipos Béla „Tulipán dalát“ fogja énekelni. A szép dal ugy zenéjénél, mint hazafias lelkesedéssel telt szövegénél fogva minden valószínűség szerint mihamar általános kedveltségnek fog örvendeni.

* **Iskarióth.** Zilahy igazgató a nagyhét szombatján alkalmi előadásban részesíti a közönséget. Ekkor ugyanis Várady Antal történelmi drámája Iskarióth kerül színre. A husvét történetéből merített tárgyú darab. Debrecenben már régóta nem került színre s a drámai személyzet nagy ambícióval készült a szombati előadásra.

TAVIRATOK.

Virtus.

Kézdivásárhely, április 9. Kézdivásárfalva (Háromszékmegye) községben Imre András és fia, Imre Gábor munkaközben Ferenc Imrével összeszólkóztak és egy doronggal agyonütöttek. A tetteseket elfogták.

Pénzhamisító banda.

Riga, április 9. Tegnap egy nyolc főből álló hamis pénzt készítő bandát letartóztattak.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, április 9.

(Déli zárlat.)

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngye. Lanyha irányzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba közben 5—10 fillérrel olcsóbbáron. Egyéb gabonanemek nyugodtak. Idő szép.

Buza áprilisra	16.46—48.
Buza májusra	16.40—42.
„ októberre	16.42—44.
Rozs áprilisra	13.30—32.
„ májusra	13.34—36.
Zab áprilisra	15.66—68.
„ októberre	12.40—42.
Tengeri májusra	13.82—84.
„ júliusra	13.54—56.
Repce augusztusra	27.60—80.

Szerkesztői-posta.

D. G. Több ízben magirtuk már e helyen a fidi-busz-szál keletkezésének történetét. II. József császár korszaka — a mint tudjuk — hasonlított a most felrobbantott törvénytelen aerához. II. József császár folyton küldözte rendeleteit a köztörvényhatóságoknak, ezek azonban egyszerűen pipára gyújtottak a koronázatlan király irkafirkáival. Ezek a rendeletek mind azzal kezdődtek, hogy „fidi-bus nostris Hungarorum.“ Azóta hívják a pipagyújtó papirost „fidi-bus“-nak.

K. V. Jászai Mari 1849-ben született. Leghatalmasabb szerepei — általános vélemény szerint — Electra és Medea. Ugy tudjuk, hogy 8000 forint a fizetése, a „Nemzeti Színház“-nak pedig örökös tagja. Debrecenben sohasem működött állandóan. — Rövid ideig tagja volt a Vigszínháznak, az akkori intendáns-sal való konfliktusa miatt.

M. G. Fiala leánykára nézve mindig veszedelmes a fiatal emberekkel való levelezés. — Sohasem lehet tudni, mikor válnak az ily levelek kellemetlenné. P. o. nem a címzettel való eljegyzés, vagy éppen lagzi után!

Vörösmarty életéből.

— Irta: Szabó István —

IV.

A költő lakásán.

— Jaj de gondatlan vagy Miska! feddi Toldy.

— Ej hagyd el Feri! Könnyű Sallaynak, — igaz, hogy kifogyhatatlan a jó tanácsból és folyton örködik felettem — de hát ő jó gazda! Hej ha én is úgy értenék a gazdálkodás mesterségében! Jankó öcsém már gazdags ember ezóta! Nem hiában megszokta még kis korában a takarékoságot!

— Gyere már na, ne beszélj annyit, hanem mutasd be Ferinek a „lakosztály“-odat, öreg! kéri a költőt Sallay, két részre osztott egy szobáskáját jó kedvűen lakosztálynak címezve.

— Nem igen találja rajta sok nézni valót — mondja a költő Toldynak. Hamar áteshetünk rajta! — Nézd ezeket a kopottas butorokat, egy grófi árverésen szedte össze megbízásomból a jó Sallay, mert én nem mertem beletogni s ő se engedett! — Csak a legszükségesebbre szorítottunk; — ez meg a konyha, látod?

— De hisz ez meg teljesen üres! — mondja csodálkozva Toldy — mért vetted ki, ha nincs rá szükséged?

— Hogy volna már füres?! — mondja nevetve Vörösmarty — nem látod, hogy itt van benne a szolgáló — holmija — és egy zsákra, meg egy deszka ládára mutatott, — ebben a sarokban meg a ki nem adott drámáim hevernek!

— Szent Isten! — kiált fel Toldy onkéntelen — ilyen rendetlenséget! Hiszen kéziratodnak minden lapja szerte széjjel van szórva, — há! mért nem tartod rendben?!

— Ugy se kell senkinek!

— Dehogy nem! majd meglátod, hogy megveszik azt is!

— No hát akkor meg majd rendbe szedi, akinek kell! feleli a költő könnyelmű nemtörődomséggel! Az meg a „hálószoba!“ A melyikben voltunk, az a „dolgozó szobám, érted, a „dolgozó szoba! mondja keserű mosolygással, azzal bevezette vendégeit az előbbi szobába. De nemcsak itt, hanem mindenütt a legelképzelhetőbb költői rendetlenségben hevert minden! Az egyes butorok tetején, a pallón könyvek, elszórt kéziratok, össze-vissza hányt versek feküdtek szanaszét s ő még dicsekedve fordult Toldyhoz, mondván:

— Igaz is a! No lám, te, majd el is fejtetted! Ez az „Uj“ iróasztalom, bár ez is ócska! De kedves ám, Imre lepelt meg vele, amant meg kilökte a szobából, de én — csendesen, meg ne hallja — ismét visszahoztam! Hanem ez aztán az igazi iróasztal! Minden látogatónak olyan örömet, olyan boldogan mutogatom! Ez meg a vett könyvszekrény! Üveges, látod? Igaz ugyan, hogy az is csak egyszer volt életében rendbe szedve, a Sallay jóvoltából, — mondja nevetve — de hát már azóta össze vissza van benne hányva ismét minden, a por is belepte, — de azért ki merné azt mondani rá, hogy nem könyvszekrény, he?

— Ez hát a te „igazi iróasztalod?! — mondá Toldy, megállva előtte s körül nézve a drága jószágot.

— Ez, persze ez az! Látod! Jól meg nézd pajtás!

— De hiszen ezen is olyan nagy a rendetlenség s ugy szét van szórva rajta minden írás, könyv, mint — gondolom — a nem igazin?!

— Igaz, öregem! — mondja a költő fuláradó gyermekes örömmel, de azért ilyen igazi iróasztalom még sohse volt s nem is lesz, tudom, míg élek!

(A IV. fejezet folyt. köv.)

Dr. Hajnal Dezső

egyetemes orvostudor

fogorvos - specialista

213—10-4.

Hatvan-utca 13. sz.

Rendel: d. e. 9—12-ig.
d. u. 3—5-ig.

Pályázat.

A debreceni ev. ref. főiskola gazdasági tanácsa a főiskola épületében 28,606 kor. 54 fill. előirányzott összeggel árnyékszékek és mosdóhelyiségek létesítését határozván el, annak fölépítésére pályázatot hirdet.

A pályázatok 1906. évi május hó 1-ső napjának déli 12 órájáig adandók be a főiskolai háznagy-i hivatalba, hol a feltételek a hivatalos órák alatt naponként megtekinthetők.

László Zsigmond

állatorvosi

rendelő irodája

Deák Ferenc-u. 14 sz. I. em.

Elfogad: lépfene, sercegő üszök, sertés-orbánc elleni oltásokat.

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassaf	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
H.-Böszörmény	d. e.	8	18
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	11
felé	d. u.	11	20
	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4	35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	48
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár—M.-Szegedről — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	48
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
	este	6	22
	este	6	28
	d. u.	3	29
	d. u.	3	35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasutóhoz	d. u.	7	54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs keménypadló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos Kata cégnél DEBRECZEN.

Okvetlen rendelje meg!

Olvasta már

BUDAPEST ÉJJEL

cimű szenzációs könyvet?

A vaskos diezes kiáll. Ezen mű első kiadása pár Irta: Benedek László
tású kötet ára 3 korona. hó alatt teljesen elfogyott! (Adrien.)

MOST JELENT MEG A MÁSODIK KIADÁS,

mely az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett megrendelhető a „BUDAPEST ÉJJEL“ kiadóhivatalában
Budapest, IV., Veres Pálné-utca (Zöldfa-u.) 16d

Képek az éjszakaából:

Tartalom: Hogy születik a bűn. — Gondos nevelés. — Mari. — Mari elbukik. — A család.
— Mariból Ella lesz. — Bűn utján. — Fokról-fokra. — Aki valóban szeret. — Egy sz.
— Apró éjjeli mesék. — A zoké. — Mesterséges botrány. — A ni felesleges. — Nap-
pali Pali. — Ida. — Kedélyes koczikázás. — A zsúr. — A tisztesség kérdése. — Tiszta szerelem. — Az utca.
— Szerelm? — Páriák. — Lilly csókja. — Tárcanyag I. Asszony-természet. — II. Asszonyenergia. — Az illúzió.

A szerző élénk színekkel és megfigyelő képességgel festi a fővárosi társadalmat s annak kinövését — az erkőcsi dekadenciát.

Leírja az örökös érdekből való versengést a legszentebb emberi érzelmet: a szerelem körül.
Leírja a tipikus szegény leány bukását és azt, hogy hogyan ér el ahhoz a fordulóponthoz midőn a bukásra határozza el magát. Es hogy milyen élete van a bűnös leánynak erkőcsi súlyadése után.
Több tárcacikket, társadalmi rajzot és egy kis regényt tartalmaz a kötet, melynek minden sora erős de igazságos naturalista tollról tesz tanúságot.

Ő Czárkai és Királyi Fensége néhai József főherceg is megrendelte a könyvet és a szerzőjéhez a következő sajtókezűleg irt levelet intézte:

Tisztelt Uram!

Fiume, 1904. I. 22.

A „Budapest Éjjel“ című mű hirdetéséből feltűnt nekem annak emberbarátai célja és azonnal meg-

rendeltem.
Átolvasása meggyőzött arról, hogy vonzó iránylyal mélyen lélektanilag átgondolt eszmékkel esetel-
tetik az erkőcsi súlyadás szép fővárosunkban és hogy a sorok között rejlik azon nemes cél, mely ezen fáj-
dalom, oly nagyon is elterjedt bűnös bukásnak elejét vegye, a ni kivált a mostani regényirodalom frívól irá-
nya mellett, nagyon dicsőretre méltó. Kellene ezen kezdett pályán tovább haladnia és biztos lehet, hogy szám-
talan szerencsétlent megmenthet erkőcsileg.

Kiváló tisztelettel

József főherceg s. k.

A mű ezen levél eredeti fényképmásolatát (facsimiljét) is tartalmazza

ANGYAL DROGUERIA

Megnyitási jelentése!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy
Piacz-utca 42 szám, Lamprecht palotában

Szógyáru (Drogueria)

üzletet nyitottam, hol

DUSAN FELSZERELT RAKTÁRT TARTOK.

Vegyszerekből: Hygienikus köt-
szerekből. Betegápolási cikkekéből. Legfinomabb francia és magyar cog-
Összes bel- és külföldi különlegességekből. nac, Valódi angol Rumok, Teák, an-
gol és francia Illatszerek.

Szappanok, Ajk-arcfestékek, Arc-crémek, Essentiák, gazdasági cikkek, gyógyszappanok, gummi különlegességek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, vagyok kitünő tisztelettel:

Rácz Herman.

„Angyal“ drogueria, Plac-u. 42., a Hungária kávéházzal szemben

Jön a tavasz!

- Megérkeztek a legdi-
vatosabb bel- és kül-
földi szövetek. A ki-
olcsón akar ruházkod-
ni és pénzt akar meg-
takarítani, az menjen

Ranunkel H. és Fia

posztó nagykereskedőhöz.

Tavalyról kimaradt téli és tavaszi divat
szövet partiban.

Ne vegyen

TAVASZI

keztyüt

mig meg nem tekinti

Schön Sándor

most megnyit és jól felszerelt

keztyü raktárát

● ● Piac-utca 12. ● ●

(Stenczinger ház.)

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.

A phyloxera ellen áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagy mennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Fakáts.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

Ne vásároljon addig senki sem!

kinek elegáns

mell és derékfűzőre

van szüksége, míg az

Erdős Kálmánné

által készített modern

mell és derékfűző

mintákat meg nem tekinti, melyeket leg-
nagyobb szakértelemmel és legújabb fa-
zonra készít mérték után bárkinek.

Kívánatra mérték felvétel lakáson is
eszközöl.

Tisztelettel

Erdős Kálmánné

Debrecen, Lerántffy-utca 12.

Javítást és tisztítást olcsó áron elfogad.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, teheríti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Kitűnő toaletti szappa-
nok a kenőcs haszná-
lához

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor
három szíjben, fehér, rózsás és erém
1 doboz ára 1 korona.

Szerail-szájviz. A legjobb szájviz.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész
uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerésztárában
Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerésztárában

Egy tégely ára
kor. 4 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Legelő.

Szatmár sz. kir. várostól bérelt **1160 hold**
kitűnő legelőnkől még **100—200 holdat**
olcsón bérbeadunk és marháink közzé nyaralásra
egyes darabokat elfogadunk.

A legelő Szatmár város határában, ország ut
mellett fekszik, villamos vonat megálló helylyel
bir és kutakkal el van látva.

Neuschlosz Testvérek
Szatmár.

205-5-5.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség
szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű
konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékokat tartok frissen levágott mindenfaj elő-
virágból, melyek egyes szájakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi
mell és minden alkalmi csokrokat, valamint sarkoszuromkat.

Saját termésű nyíló virágok és disznóvénnyeim a legszebb kivitelben
ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek úgy a Kossuth-utcai üzletemben
mint a Ferenc József uti kertészeti telepemen, óriási választékban állanak ren-
delkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a leggyayabb pontosággal, legszebb kivitelben
a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedés Debrecen Kossuth-utca.